

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľky: **K.**, bytom B. 2, K., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, **o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3. marca 2009, č. k. 3Sd/83/2008-21, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3. marca 2009, č. k. 3Sd/83/2008-21 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. 595 830 7091 z 30. novembra 2007 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. 595 830 7091 z 30. novembra 2007, ktorým bola navrhovateľke **zamietnutá žiadosť o priznanie invalidného**

dôchodku z 22. augusta 2007 podľa § 70 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení z dôvodu, že navrhovateľka nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ale len vo výške 35%. Zároveň krajský súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal z posudkov posudkového lekára pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne za preukázané, že posudkoví lekári zhodne stanovili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35%, keď vychádzali z aktuálnych odborných nálezov, ktoré porovnávali s predchádzajúcimi nálezmi. Súd považoval posudky za objektívne, úplné a presvedčivo odôvodňujúce záver o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a teda o nevzniknutí invalidity navrhovateľky. Krajský súd považoval za správne zhodnotenie rozhodujúceho zdravotného ochorenia – zápalovú polyartropatiu dlhotrvajúcu, recidivujúcu, s obmedzením pohyblivosti vo vymenovaných kĺboch podľa kapitoly XV, oddiel A, položka 1b z rozpätia 25 až 35%.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, a to z dôvodu, že jej žiadosť o priznanie invalidného dôchodku bola zamietnutá z dôvodu nedostatočne zisteného zdravotného stavu, nakoľko jej zdravotný stav nezodpovedá zaradeniu v skupine zdravotného postihnutia, keďže nie je schopná vykonávať ani bežné domáce práce ako varenie, upratovanie, osobnú hygienu, obliekanie a podobne.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že navrhovateľka si na základe písomnej žiadosti z 22. augusta 2007 uplatnila u odporkyne nárok na priznanie invalidného dôchodku, ktorý žiadala priznať podľa § 70 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 71 zák. č. 461/2003 Z.z. bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky ***o priznanie invalidného dôchodku*** z dôvodu, že nedosiahla pokles schopnosti vykonávať prácu o viac ako 40% oproti zdravej fyzickej osobe.

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenc má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona poistenc je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa kapitoly XV, bod 1. písm. b) a c) prílohy č. 4 k zákonu 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení infekčná artropatia, zápalová polyartropatia, reaktívne artritídy, metabolické artropatie sú hodnotené

- b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, 25 – 35
s poruchou funkcie (obmedzenie funkcie kĺbu o 1/3),
so subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym röntgenologickým nálezom,
prípadne s dôkazom laboratórnych pozitívnych zápalových parametrov,
s postihnutím jedného alebo viacerých kĺbov s výrazným obmedzením
výkonnosti organizmu
- c) ťažké formy, trvale aktívne, progredujúce, liečbou ťažko 60 – 80
ovplyvniteľné, s deštruktívnym röntgenologickým
nálezom, postihujúce viacero kĺbov

Z posudkového spisu vyplýva, že podľa posudku posudkového lekára ústredia odporkyne z 30. januára 2009 navrhovateľka, ktorá nebola na posudzovaní prítomná, mala zistenú zápalovú polyartropatiu dlhotrvajúcu, recidivujúcu s obmedzením pohyblivosti vo vymenovaných kĺboch podľa kapitoly XV, oddiel A, položka 1b, ktoré bolo určené ako rozhodujúce zdravotné postihnutie zakladajúce mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 35% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Iné ochorenia neboli zistené. Tento stav bol zistený aj posudkovými lekármi pobočky a ústredia v roku 2007 až 2008.

Z lekárskeho nálezu NURCH Piešťany zo 17.9.2008 bolo zistené, že navrhovateľka je už druhý rok práceneschopná a že ide o seronegatívnu artritídu III. stupňa toho času strednej klinickej aj humorálnej aktivity s niekoľkohodinovou rannou stuhnutosťou a že ide o chronické **progredujúce** ochorenie.

Dôvodom nepriznania invalidného dôchodku bola skutočnosť, že ani posudkom posudkového lekára ústredia neboli zistené rozdiely v posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky oproti zdravotnému stavu pri prehliadke posudkovým lekárom pobočky a na základe lekárskeho nálezu z NURCH Piešťany zo 17. septembra 2008. Pri oboch posudkoch posudkových lekárov bol zistený pokles schopnosti vykonávať prácu v porovnaní so zdravou fyzickou osobou vo výške 35%, pričom podľa kapitoly XV oddielu A, položky 1. písm. b) prílohy č. 4 zákona 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení je rozpätie 25 až 35% a použije sa pri neprogredujúcich ochoreniach a podľa písm. c) je rozpätie 60 až 80% a použije sa pri progredujúcich ochoreniach, ktoré bolo dokumentované lekárske vyšetrením zo 17.9.2008 u navrhovateľky.

Z posudkov posudkových lekárov nevyplýva, ako sa posudkoví lekári pobočky a aj ústredia vysporiadali jednak so skutočnosťou, že navrhovateľka je už viac ako dva roky práceneschopná, teda nemôže vykonávať žiadnu prácu a jej stav je dlhodobý, nakoľko trvá viac ako jeden rok a v lekárskej správe z 30. januára 2009 absentuje vyjadrenie lekára, že u navrhovateľky je diagnostikované rozhodujúce ochorenie ako ochorenie progredujúce, teda skôr svedčiacie o tom, že navrhovateľka by mala byť posudzovaná podľa písmena c) príslušnej kapitoly XV, oddiel A, položka 1., a nie b), kedy ide o neprogredujúce formy polyartropatie –

ochorenia zisteného u navrhovateľky. Teda odvolací súd je toho názoru, že záver, ku ktorému dospel posudkový lekár ústredia dňa 30. januára 2009 a ktorý mal následok, že u navrhovateľky invalidita nevznikla, nemožno bez pochybností potvrdiť. Taktiež ani jeden z posudkov dostatočným spôsobom nezdôvodňuje, prečo progredujúce ochorenie kĺbov navrhovateľky nebolo hodnotené podľa položky c), ale len položky b) a ani v jednom posudku nebola žiadnym spôsobom zhodnotená dlhodobá pracovná neschopnosť, ktorá v čase posúdenia trvala už viac ako dva roky a v čom a aký má táto dlhodobá pracovná neschopnosť vplyv na percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Ak v závere rozhodujúceho posudku z 30. januára 2009 nie sú verne zachytené správy ošetrojúceho lekára zo 17. septembra 2008, potom takýto posudok a posudky, ktoré mu predchádzali, nemožno považovať za posudky, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver, že bol dostatočne a objektívne zhodnotený zdravotný stav navrhovateľky na určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Na základe toho odvolací súd považuje rozhodujúci posudok z 30. januára 2009 ako aj predchádzajúce posudky podané vo veci za nepostačujúce na rozhodnutie o žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku. Odporkyňa mala pred vydaním samotného rozhodnutia o invalidnom dôchodku v spolupráci so žiadateľkou a jej ošetrojúcim lekárom nad akékoľvek pochybnosti zistiť jej zdravotný stav a nemala sa uspokojiť so závermi odborných posudkov, ktoré podľa odvolacieho súdu nie sú dostatočné ani presvedčivé v otázke jej ochorenia, či ide alebo nejde o progredujúcu polyartropatiu. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie navrhovateľky za dôvodné, lebo zistil, že napadnuté rozhodnutie odporkyne nezodpovedá zákonu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (§ 220 a § 250q ods. 2 O.s.p. s poukazom na § 250l ods. 2 O.s.p. a § 250ja ods. 3 O.s.p.).

Úlohou súdov pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov nie je nahrádzať ich činnosť, najmä pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu, preto odporkyňa v ďalšom konaní doplní dokazovanie vykonaním nového posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky s prihliadnutím na dlhodobú pracovnú neschopnosť, ako aj lekársky nález zo 17. septembra 2008, kedy bolo diagnostikované progredujúce ochorenie. V ďalšom konaní je správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, preto je jeho úlohou po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodnúť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd v konaní úspešnej navrhovateľke nepriznal (§ 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.), nakoľko si žiadnu náhradu trov konania neuplatnila a odporkyňa nepatrí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková